

Zápis o části státní závěrečné zkoušky

Obhajoba závěrečné práce

Akademický rok 2019/2020

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Ekaterina Rycheva, Ph.D.

Identifikační číslo studentky: 38064124

Typ studijního programu: doktorský

Studijní program: Filologie

Studijní obor: Slovanské filologie

Identifikační číslo studia: 506147

Název práce: „Frazémy v politickém diskurzu (na základě veřejných projevů politiků v Rusku a České republice)“.

Jazyk práce: ruština

Jazyk obhajoby: čeština

Vědoucí: PhDr. Mgr. et Mgr. Natalie Rajnochová, Ph.D.

Oponenti: prof. Valerij Mokienko, DrSc.

prof. Ludmila Stěpanova, CSc.

Datum obhajoby: 19.12.2019

Místo obhajoby: 308A, FF UK, nám. Jana Palacha 2, Praha 1.

Termín: řádný

Předseda komise: prof. PhDr. Hana Gladkova, CSc.

Členové komise: Dr. phil. Markus Giger

doc. PhDr. Irena Vaňková, CSc., Ph.D.

PhDr. Mgr. et Mgr. Natalie Rajnochová, Ph.D.

PhDr. Karolína Skwarska, Ph.D.

Přítomní: Mgr. Ekaterina Rycheva, Ph.D., prof. PhDr. Hana Gladkova, CSc., PhDr. Mgr. et Mgr. Natalie Rajnochová, prof. Valerij Mokienko DrSc., prof. Ludmila Stěpanova, CSc., Dr. phil. Markus Giger, doc. PhDr. Irena Vaňková, Ph.D., PhDr. Karolína Skwarska, Ph.D., Olga Kishinevskaia, Maria Gayvoronskaya, Mgr. Kateřina Romaševská, Ph.D., PhDr. Iveta Krejčířová.

12.00 Předsedkyně komise prof. PhDr. Hana Gladkova, CSc. zahájila obhajobu, představila sebe a přítomné členy komise a přítomné oponenty. Přítomným pak představila studentku.

12.05 Školitelka PhDr. Mgr. et Mgr. Natalie Rajnochová, Ph.D. seznámila přítomné stručně se svým hodnocením studia studentky a její disertační práce, které uvedla ve svém písemném vyjádření.

12.15 Studentka Mgr. Ekaterina Rycheva, Ph.D. seznámila přítomné s tezemi své disertační práce. Rozvedla zejména motivaci volby tématu a dosavadní odborné výstupy v tomto směru, cíle disertační práce a obsah jednotlivých kapitol; teoretická východiska práce; analyzovala nejfrekventovanější frazémy v politickém diskurzu vybraných politiků a představila jejich analýzu. Studentka věnovala zvláštní pozornost persuasivní funkci frazeologických jednotek, jejichž pomocí politici ovlivňují komunikační partnery a jejich podílu na jazykovém obrazu politiků.

12.37 Oponent prof. Valerij Mokienko, DrSc. seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Uvedl, proč je téma práce zajímavé a aktuální, ocenil bohatý materiál a logickou strukturu práce. Věnoval pozornost tomu, že studentka použila široké chápání pojmu frazeologická jednotka a položil otázku, zda je správné rozlišovat pojmy rčení a frazém, zda jsou precedentní fenomény také frazeologickými jednotkami. Frazeologismus je velmi široký pojem, který zahrnuje příliš různorodé lingvistické jednotky. Další otázkou je klasifikace frazeologických jednotek navrhaná studentkou, která podle oponentova názoru je příliš různorodá, její základem jsou různá kritéria. Vyslovil svůj názor na jazykový profil B. Sobotky, který podle názoru studentky používá málo frazeologických jednotek. Oponent uvedl několik příkladů z disertace, demonstrující že politik používá velmi zajímavé frazeologické jednotky a to relativně často. Oponent vysoce ocenil jazykovou stránku práce.

12.50 Oponentka prof. Ludmila Stěpanova, CSc. seznámila přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Pozitivně ocenila vědecké výsledky doktorandky, rozsah materiálu, styl práce a její logickou strukturu. Položila otázku. Zda skutečně některé použité frazeologické jednotky v komunikátech V. Putina, které odkazují na Boha, ukazují na jeho víru a náboženské založení? Jak studentka chápe pojmy „žargonová a argotická slovní zásoba (жаргонная и арготическая лексика)“ Proč studentka popisuje slovo „муть“ jako argotickou jednotku? Jako další otázku požádala o vysvětlení, proč výraz „lepšolidé“ chápe disertantka jako frazeologickou jednotku.

13.00 Doktorandka reagovala na posudky oponentů a na jejich otázky. Vysvětlila svou volbu terminologie. Okomentovala svou klasifikaci frazeologických jednotek a upozornila, že v práci je podrobnější popis klasifikace s vysvětlením jejích základů. Pokud jde o koncept Boha ve frazeologických jednotkách, zdůraznila, že velmi často podobné výrazy v ruském jazyce lidé používají automatizovaně, i když nejsou věřící. V. Putin velmi často říká, že je věřící a podporuje ruskou církev. Jednou z hypotéz je vztah mezi používáním takových frazémů a růstem úlohy ruské církve v Rusku. Studentka vysvětlila pojmy žargon a argot podle definic, které používala ve své práci. Doktorandka dále definovala slovo „мут“ podle slovníku ruských argotů. Výraz „lepšolidé“ doktorandka chápe jako lexikální frazém podle definice F. Čermaka.

13.10 Oponenti a vědoucí se vyjádřili s vystoupením studentky spokojenost.

13.15 Předsedkyně komise zahájila diskusi.

V následné diskusi vystoupili: prof. Valerij Mokienko, DrSc. — precedentní texty jsou jednotky frazeologie nebo ne? – komplikovaný pojem, těžké definovat. Prof. PhDr. Hana Gladkova, CSc. – proč se termín precedentní texty neujal v české ani západní lingvistice? Možná, že tento pojem je vhodné používat, ale je třeba jej specifikovat v textu, pokud ve vědecké literatuře podrobný popis není. Doc. PhDr. Irena Vaňková, CSc., Ph.D. – vyjevil zkoumaný materiál, zda slovenský původ A. Babiše má vliv na jeho jazykový profil? – Facebookový profil není obraz skutečného člověka, ale profesionálně vytvářený masmediální obraz politika. V běžné mluvené nepřipravené řeči je vidět, že A. Babiš není zkušeným řečníkem.

13.40 Předsedkyně komise ukončila samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předsedkyně komise seznámila doktorandku a přítomné s výsledkem obhajoby: komise hlasovala pomocí hlasovacích lístků, počet členu komise 5 – přítomno členu komise 5 – kladných hlasů 5 záporných hlasů 0. Obhajoba disertační práce byla klasifikována „prospěla“

Zapsala: Olga Kishinevskaia

Jméno a podpis předsedy komise: prof. dr. Hana Gladkova, CSc.

Jméno a podpis dalšího členu komise: